

Sygn. akt V GC 160/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lipca 2021 roku

Sąd Rejonowy w Tarnowie, V Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący – Sędzia Zbigniew Miczek

Protokolant – Sylwia Jop

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2021 roku w Tarnowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w M.

przeciwko (...) Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę kwoty 1.500,53 złotych

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w M. na rzecz strony pozwanej (...) Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 917,00 złotych (słownie: dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi w stosunku rocznym od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

Sędzia Zbigniew Miczek

Sygn. akt V GC 160/21

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 20 lipca 2021 roku

Na wstępie wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 327¹ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku sporządza się w sposób zwięzły, w związku z czym w niniejszym uzasadnieniu w zakresie twierdzeń stron odwołano się do treści ich pism procesowych

Strona powodowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w M. w pozwie skierowanym przeciwko (...) Towarzystwo (...) spółce akcyjnej w W. domagała się zapłaty kwoty 1.500,53 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 4.07.2020 roku do dnia zapłaty, oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie żądania pozwu strona powodowa podała, że w ramach prowadzonej działalności w dniu 21.06.2017 roku zawarła z poszkodowaną (...) spółką jawną umowę najmu pojazdu zastępczego marki B.. Strony ustaliły stawkę za dobę w wysokości 600,00 złotych netto. Okres najmu trwał 4 dni. (...) spółka jawna miała możliwość odliczenia 50 procent wartości podatku. Poszkodowany podmiot miał zdecydować się na odpłatny najem u strony powodowej

z tej przyczyny, że nie otrzymał oferty najmu od pozwanego ubezpieczyciela. Strona powodowa podała, że wraz z umową najmu zawarła z poszkodowaną spółką umowę cesji, na mocy której (...) spółka jawna przełała na jej rzecz wierzytelność w postaci odszkodowania należnego od pozwanego towarzystwa z tytułu naprawienia szkody jaką poniosła w związku z koniecznością najmu samochodu zastępczego.

Dalej wskazano, że strona pozwana jedynie częściowo uznała roszczenie wypłacając w dniu 10.07.2017 roku kwotę 1.427,20 złotych stanowiącą odszkodowanie za 4 dni najmu pojazdu zastępczego po zredukowanej stawce najmu do kwoty 356,80 złotych netto. Strona powodowa nie zgodziła się z takim rozliczeniem. (k. 3-4).

W dniu 17.03.2021 roku Referendarz Sądu w Sądzie Rejonowym w Tarnowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (sygn. akt V GNC 1936/20), w którym w całości uwzględniono powództwo (k. 28).

Od powyższego nakazu sprzeciw złożyła strona pozwana, która wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od strony powodowej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 31).

W uzasadnieniu sprzeciwu strona pozwana podniosła, że zapłaciła odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego w odpowiedniej wysokości. Pozwany ubezpieczyciel podniósł, że podczas rozmowy telefonicznej z pracownikami poszkodowanej spółki poinformował o możliwości najmu pojazdu zastępczego w wypożyczalni, z którą współpracuje. Na podany adres poczty elektronicznej, w dniu 25.05.2017 roku ubezpieczyciel przesłał instrukcję w zakresie organizacji odpłatnego najmu. Poszkodowana spółka nie zdecydowała się na korzystną ofertę strony pozwanej, czym zwiększyła szkodę.

W odpowiedzi, w piśmie z dnia 25.05.2021 roku, strona powodowa zaprzeczyła, aby pozwany ubezpieczyciel przedłożył poszkodowanej spółce konkretną propozycję najmu pojazdu zastępczego (k. 51).

W piśmie z dnia 2.06.2021 roku pozwany ubezpieczyciel stwierdził, że przesłana przez niego na adres email poszkodowanej spółki instrukcja, zawierała szereg informacji pozwalających na zapoznanie się ze złożoną przez niego ofertą. Ubezpieczyciel wyjaśnił, że masowość zawieranych umów pozwoliła mu na wynegocjowanie korzystnych stawek czynszu, co pozwalało na zmniejszenie kosztów likwidacji szkody (k. 54-55).

Zgodnie z art. 327¹ § 1 pkt 1 k.p.c. uzasadnienie wyroku winno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, obejmującej ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Bezsporne pomiędzy stronami były okoliczności dotyczące:

- 1) posiadania przez sprawcę kolizji drogowej z dnia 23.05.2017 roku ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej kierujących pojazdami mechanicznymi u strony pozwanej;
- 2) wynajęcie w dniu 21.06.2017 roku przez (...) spółkę jawną samochodu zastępczego marki B. (...) na okres 4 dni;
- 3) wystawienie przez stronę powodową faktury VAT numer (...) na kwotę w wysokości 2.400,00 zł netto, co stanowiło 2.952,00 zł brutto

tytułem najmu pojazdu samochodu zastępczego przy zastosowaniu stawki dobowej w wysokości 600,00 zł netto za 4 dni najmu;

- 4) zawarcie przez (...) spółkę jawną wraz ze stroną powodową umowy cesji wierzytelności i jej treść;
- 5) przyznanie przez stronę pozwaną z tytułu odszkodowania za 4 dni wynajmu samochodu zastępczego odszkodowania w kwocie 1.427,20 zł przy zastosowaniu ceny na poziomie 356,80 zł netto.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

(...) spółka jawna używała uszkodzonego w wyniku kolizji samochodu B. (...) do prowadzenia działalności gospodarczej, jako samochodu użytkowego.

dowód:

- oświadczenie – k. 14;

W chwili kolizji, samochód był wykorzystywany przez W. J..

dowód:

- nagranie zgłoszenia szkody – k. 45.

Szkoda została zgłoszona telefonicznie przez W. J.. W trakcie rozmowy W. J. kilkakrotnie przerywał rozmowę z konsultantem strony pozwanej i w tym czasie m.in. rozmawiał przez inny telefon. Ostatecznie W. J. przekazał słuchawkę innej osobie, która dokończyła zgłoszenie szkody.

Stronie pozwanej został przekazany do kontaktu adres poczty elektronicznej poszkodowanej spółki, tj. (...)

Podczas rozmowy telefonicznej konsultant strony pozwanej poinformował o możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego. Konsultant poinformował, aby najlepiej dzień przed planowanym pozostawieniem uszkodzonego samochodu w warsztacie poinformować ubezpieczyciela o chęci najęcia pojazdu zastępczego, i wówczas taki pojazd zostanie przez niego zorganizowany. Konsultant poinformował także, że w przypadku najęcia pojazdu zastępczego w innej firmie, stawka za wynajem zostanie zweryfikowana do tej wysokości, jaką uznaje ubezpieczyciel.

dowód:

- nagranie zgłoszenia szkody – k. 45.

W dniu 25.07.2017 roku strona pozwana przesłała na adres poczty elektronicznej (...) informację odnośnie możliwości zorganizowania przez (...) auta zastępczego. Ubezpieczyciel poinformował, że zapewnia m.in.: udostępnienie pojazdu zastępczego w ciągu 24 godzin od momentu otrzymania zgłoszenia, pokrycie całości kosztów związanych z najęciem pojazdu zastępczego, brak dodatkowych formalności.

Dodatkowo strona pozwana poinformowała, że w razie wynajmu pojazdu zastępczego przez inną firmę, pokrywa ona tylko ekonomicznie uzasadnione koszty, stanowiące następstwo zdarzenia w wyniku którego doszło do uszkodzenia pojazdu. Strona pozwana zastrzegła sobie prawo weryfikacji stawek czynszu najmu, jak i okresu korzystania z pojazdu zastępczego zgodnie z cennikiem.

Strona pozwana podała ujęte tabelarycznie obowiązujące u niej stawki czynszu najmu, w zależności od klasy pojazdu oraz okresu najmu.

dowód:

- wydruki z poczty elektronicznej – k. 41-44.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na okolicznościach niespornych, w tym przyznanych albo niezaprzeczonych. Postąpienie takie znajduje uzasadnienie w treści art. 229 oraz 230 k.p.c. Część z tych okoliczności została przez strony zgodnie przyznana, a w zakresie części z nich, strona pozwana nie wypowiedziała się. Wskazane okoliczności bezsporne nie budzą także żadnych wątpliwości Sądu oraz znajdują potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym, w postaci dokumentów związanych z postępowaniem likwidacyjnym szkody oraz wzajemną korespondencją stron.

Zawnioskowanym i przeprowadzonym dowodom z dokumentów Sąd dał wiarę, co oznacza to brak konieczności szczegółowego omawiania tych dowodów.

Sąd oparł się na zapisie audio rozmowy telefonicznej jaką przeprowadził konsultant pozwanego towarzystwa ze zgłaszającym szkodę w imieniu poszkodowanej spółki, W. J.. Z zapisu audio rozmowy wynikało, że poszkodowana spółka została poinformowana o możliwości zorganizowania przez pozwanego ubezpieczyciela odpłatnego najmu. Szczegółowe informacje odnoszące się organizacji takiego najmu, zostały przesłane przez stronę pozwaną na wskazany przez poszkodowaną spółkę adres poczty elektronicznej, tj. (...)

Sąd zważył, co następuje:

powództwo podlega oddaleniu w całości.

W niniejszym postępowaniu strona powodowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wystąpiła z powództwem o zapłatę kwoty 1.500,53 złote tytułem zapłaty części roszczenia tytułem odszkodowania w związku z najmem pojazdu zastępczego w wyniku kolizji z dnia 23.05.2017 roku.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Z kolei § 2 przywołanej regulacji głosi, iż świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Zgodnie z treścią art. 822 k.c. w wyniku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. W zakresie odpowiedzialności strony pozwanej należy stosować ustawę z 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. Nr 2019 r., poz. 2214 ze zm.).

Zgodnie z treścią art. 35 ustawy, ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Ubezpieczyciel odpowiada przy tym w granicach odpowiedzialności cywilnej pojazdu mechanicznego bowiem jak stanowi art. 36 ust. 1 zd. 1 ustawy, odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym najwyżej, jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Z powyższego wynika, że ubezpieczenie OC ma charakter akcesoryjny, ponieważ jest ono zależne od istnienia roszczenia odszkodowawczego, jakie przysługuje poszkodowanemu (por. A. Szpunar, „Wynagrodzenie szkody wynikłej wskutek wypadku komunikacyjnego” W-wa 1976, s. 171;). Konsekwencją tej zasady jest to, że konieczne jest najpierw ustalenie, czy na podstawie przepisów kodeksu cywilnego (art. 415, 425 i 436 k.c.) uzasadniona jest odpowiedzialność sprawcy zdarzenia objętego ubezpieczeniem, by następnie w oparciu o inne przepisy tego samego kodeksu (art. 361 – 363 i 444 – 447 k.c.) określić rodzaj i wielkość świadczenia.

Zgodnie z art. 822 § 4 k.c. uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela.

Istota umowy cesji przejawia się w tym, że wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. (art. 509 § 1 i § 2 k.c.). Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę. W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Wierzytelność przechodzi na nabywcę w

takim stanie, w jakim była w chwili zawarcia umowy o przelew, a więc ze wszystkimi związanymi z nią prawami i brakami (np. przedawnieniem). Przedmiotem przelewu jest wierzytelność, tj. prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia. Nabywca wierzytelności wchodzi w miejsce wierzyciela i przysługują mu względem dłużnika wszelkie prawa i roszczenia, posiadane przez jego poprzednika prawnego. Co do zasady, każda wierzytelność (pieniężna i niepieniężna), jeżeli jest zbywalna, może być przedmiotem przelewu, chyba że zakazuje tego ustawa umowa bądź sprzeciwia się temu właściwość zobowiązania. W niniejszej sprawie nie miała miejsca okoliczność opisana w zdaniu poprzedzającym. Wierzytelność objęta pozwem nie była wyłączona ze zbycia, a sama umowa cesji wierzytelności zawierała wszelkie elementy dla uznania jej za skuteczną, ponadto nie budziła wątpliwości Sądu co do jej wiarygodności i prawdziwości. Zatem należy przyjąć, iż strona powodowa skutecznie nabyła od poszkodowanej (...) spółki jawnej wierzytelność przysługującą temu podmiotowi z tytułu kosztów wynajętego samochodu zastępczego. Powyższe prowadzi do wniosku, iż strona powodowa niewątpliwie była uprawniona do wytoczenia przedmiotowego powództwa. Prawa i roszczenie istniejące pomiędzy stroną pozwaną a poszkodowanym podmiotem w kolizji z przedmiotowej kolizji, a związane z dochodzeniem zwrotu kosztów wynajętego samochodu zastępczego, przeszły na stronę powodową mocą umowy przelewu wierzytelności. Zatem strona powodowa jest uprawniona do wytoczenia powództwa w niniejszej sprawie.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, należy uznać, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela została wykazana, skoro z treści dowodów wynika, że strona pozwana świadczyła ochronę ubezpieczeniową sprawcy kolizji. Strona pozwana, co do zasady uznała swoją odpowiedzialność, uznała szkodę i wypłaciła częściowo odszkodowanie. Spór dotyczył jedynie stawki za dobę najmu pojazdu zastępczego.

W przedmiotowej sprawie poza sporem pozostaje fakt, iż pomiędzy sprawcą zdarzenia drogowego, a stroną pozwaną istniał stosunek ubezpieczenia wynikający z umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej kierującymi pojazdami mechanicznymi. Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotne jest ustalenie czy zakresem odpowiedzialności ubezpieczyciela objęte były koszty wynajmu samochodu zastępczego. Niemniej jednak kwestia ta nie wymaga pogłębionej analizy albowiem strona pozwana uznała swoją odpowiedzialność w tym zakresie. Przemawia za tym przede wszystkim dokonanie przez stronę pozwaną wypłaty odszkodowania tytułem kosztów związanych z wynajęciem samochodu zastępczego w kwocie 1.427,20 złotych.

Jedną z podstawowych zasad procesu cywilnego stanowi, iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne a strony postępowania są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.). Równocześnie zgodnie z treścią art. 3 k.p.c. strony są obowiązane przedstawiać dowody, co oznacza, że strony są zobligowane do gromadzenia materiału dowodowego koniecznego do ustalenia stanu faktycznego sprawy. Co prawda przymus ten nie jest obwarowany żadnymi sankcjami, niemniej jednak przyjmując bierną postawę strona naraża się na szereg negatywnych konsekwencji, a najdalej idąca jest przegrana procesu.

Podkreślić należy, że proces cywilny o zapłatę odszkodowania przeciwko ubezpieczycielowi świadczącemu ochronę ubezpieczeniową z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, jest normalnym procesem, z niezmiennymi obowiązkami procesowymi, co oznacza, że to na powodzie ciąży obowiązek wykazania wszystkich przesłanek odszkodowawczych, w tym przede wszystkim rozmiaru szkody. To, że pozwanym jest ubezpieczyciel, nie ma żadnego znaczenia dla obowiązków powoda, po za jednym, a mianowicie dotyczącym legitymacji biernej strony pozwanej, jeśli nie kwestionuje ona faktu świadczenia ochrony ubezpieczeniowej sprawcy kolizji. W takiej bowiem to sytuacji legitymacja bierna strony pozwanej jako ubezpieczyciela wynika z art. 822 § 4 k.c.

Zgodnie z treścią art. 361 § 1 i 2 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządono. Przy czym wobec ugruntowanego już stanowiska orzecznictwa i doktryny nie ulega wątpliwości, że powinnością poszkodowanego jest podjęcie działań zmierzających do ograniczenia rozmiarów szkody, a odszkodowanie ma przywrócić stan majątkowy sprzed powstania szkody, nie

prowadząc jednak do wzbogacenia, które przewyższyłoby wysokość faktycznie poniesionej szkody. Do Sądu należy natomiast określenie na podstawie materiału dowodowego konkretnej sprawy czy koszty te są zasadne i mają adekwatny związek przyczynowy z daną szkodą.

Przy ustalaniu wysokości stawki dobowej wynajmu pojazdu zastępczego Sąd podzielił stanowisko strony pozwanej i obliczył wysokość należnej kwoty w oparciu o stawkę dobową w kwocie 356,80 złotych netto. Strona powodowa nie przedstawiła żadnego materiału dowodowego wskazującego na zasadność zastosowania proponowanej przez siebie stawki dziennej.

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 24.08.2017 roku, w przypadku gdy istotne warunki wynajmu proponowanego przez ubezpieczyciela (we współpracy z przedsiębiorcą wynajmującym pojazdy) czynią zadość potrzebie ochrony uzasadnionych potrzeb poszkodowanego, nie ma podstaw, by obciążać osoby zobowiązane do naprawienia szkody wyższymi kosztami związanymi ze skorzystaniem przez poszkodowanego z droższej oferty. Odstępstwa od tej reguły nie uzasadniają drobne niedogodności o charakterze niemajątkowym, które mogą wiązać się np. z koniecznością nieznacznie dłuższego oczekiwania na podstawienie pojazdu zastępczego proponowanego przez ubezpieczyciela. (...) Konieczność dodatkowego kontaktu z ubezpieczycielem - w praktyce zwykle telefonicznego - nie może być uznana za niedogodność, która uzasadnia poniesienie wyższych kosztów najmu. Co więcej, należy uznać, że w ramach ciążącego na poszkodowanym obowiązku minimalizacji szkody i współdziałania z dłużnikiem (ubezpieczycielem) mieści się obowiązek niezwłocznego zasięgnięcia informacji co do tego, czy ubezpieczyciel może zaproponować poszkodowanemu pojazd zastępczy równorzędny uszkodzonemu (zniszczonemu). Nie ma to nic wspólnego z koniecznością poszukiwania przez poszkodowanego najtańszej oferty rynkowej najmu, nie jest bowiem istotne to, czy propozycja ubezpieczyciela jest najtańsza, lecz to, że jest przez niego akceptowana (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24.08.2017 roku, sygn. akt III CZP 20/17, LEX nr 2340475).

W niniejszej sprawie już podczas zgłoszenia szkody pozwany ubezpieczyciel poinformował o możliwości zorganizowania pojazdu zastępczego po korzystnych stawkach. Również w wiadomości przesłanej w dniu 25.07.2017 roku na adres poczty elektronicznej poszkodowanej spółki, tj. (...), pozwany ubezpieczyciel przesłał informację odnośnie możliwości zorganizowania przez (...) auta zastępczego. Ubezpieczyciel poinformował równocześnie, że zapewnia m.in.: udostępnienie pojazdu zastępczego w ciągu 24 godzin od momentu otrzymania zgłoszenia oraz pokrycie całości kosztów związanych z najęciem pojazdu zastępczego. W wiadomości tej zostały wskazane wysokości akceptowanych przez stronę pozwaną stawek. Tym samym pozwane towarzystwo wykazało, że poinformowało poszkodowaną spółkę o możliwości rzeczywistego wynajęcia pojazdu zastępczego po korzystnych stawkach, a także wykazało, że było w stanie taki najem zorganizować.

Powodowa Spółka nie wywiązała się ze swojego obowiązku w zakresie współdziałania z dłużnikiem w wykonaniu zobowiązania i nie wykazała, że swoim działaniem dążyła do minimalizacji szkody. Mając realną możliwość skorzystania z korzystnej oferty strony pozwanej, W. J. zdecydował się nająć pojazd zastępczy po znacznie wyższej stawce, niż zaproponował pozwany ubezpieczyciel. Takiej decyzji nie można usprawiedliwić zwłaszcza, że pomiędzy dniem powstania szkody tj. 23.05.2017 roku, a dniem najęcia pojazdu zastępczego u strony powodowej co miało miejsce 21.06.2017 roku, minął praktycznie miesiąc czasu. Był to na tyle długi okres, że W. J. mógł przeanalizować stawki najmu pojazdów zastępczych na lokalnym rynku, a przynajmniej ofertę złożoną przez samego ubezpieczyciela, a mimo tego zdecydował on o wyborze znacznie droższej oferty strony powodowej. Jego podejście do kwestii likwidacji szkody było lekceważące, o czym świadczy chociażby zapis audio rozmowy telefonicznego zgłoszenia szkody. Podczas rozmowy z konsultantem ubezpieczyciela, W. J. kilkakrotnie odbierał inne telefony. Konsultant pozwanego towarzystwa musiał wówczas przerywać wypełnianie formularza zgłoszenia szkody, a nieraz kilkakrotnie powtarzał pytania. Ostatecznie W. J. powołując się na liczbę nieodebranych telefonów, przerwał rozmowę z konsultantem i przekazał słuchawkę innej osobie, która choć dokończyła proces zgłoszenia, to nie miała wiedzy w wielu kwestiach związanych z likwidacją szkody.

W związku z powyższym stwierdzić należy, że zachowanie poszkodowanego reprezentowanego przez W. J. nacechowane było dużą niefrasobliwością, a nawet lekceważącym podejściem do sprawy załatwienia kwestii

związanych z odszkodowaniem. Było ono sprzeczne z zasadą ograniczenia skutków szkody o jakiej mowa w art. 826 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem, w razie zajścia wypadku ubezpieczający obowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów. Zasada ta stanowi rozwinięcie ogólnej zasady współdziałania wierzyciela w wykonaniu zobowiązania, o czym mowa jest w art. 354 § 2 k.c. w zw. z § 1 tego przepisu, a której wynika, że wierzyciel winien współdziałać z dłużnikiem tak, aby zobowiązanie było wykonane zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom. Gdyby strona powodowa postępowała zgodnie z postulatami wynikającymi z tych przepisów, to nie doprowadziłaby do powstania wierzytelności w takiej wysokości, która nie została pokryta przez stronę pozwaną.

W ocenie Sądu podzielić należy generalną zasadę, że poszkodowany w zdarzeniu komunikacyjnym nie ma obowiązku skorzystać z oferty ubezpieczyciela w zakresie propozycji najmu samochodu zastępczego i konieczności poszukiwania najtańszej oferty, ale nie oznacza to możliwości bezkrytycznego korzystania z ofert innych przedsiębiorców prowadzących wypożyczalnie aut. Inaczej należy ocenić podejmowanie decyzji o korzystaniu z samochodu zastępczego bezpośrednio po zdarzeniu komunikacyjnym, gdy po odstawieniu samochodu do warsztatu naprawczego wynajmuje się pojazd celem kontynuowania podróży, realizacji zaplanowanych działań w tym samym dniu i dniu następnym. Inaczej natomiast należy oceniać sprawę, gdy oddanie samochodu do naprawy następuje w późniejszym terminie, gdy ustanie napięcie i emocje, a i czasami szok związany ze zdarzeniem komunikacyjnym, co powinno pozwolić na spokojne i rozważne podjęcie decyzji w zakresie najmu samochodu zastępczego.

Podkreślić tutaj należy, że strona pozwana nie kwestionowała swojej odpowiedzi co do zasady, nie podnosiła zarzutów, co do okresu korzystania z samochodu zastępczego ani samej zasady wypłaty odszkodowania z tego tytułu, a jedynie podniosła, że można w inny sposób było załatwić kwestię wynajmu samochodu zastępczego, aby ograniczyć wysokość szkody.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, orzeczono jak w punkcie I wyroku na zasadzie art. 826 § 1 k.c. w zw. z art. 805 k.c. i 822 k.c. oraz pozostałych powołanych przepisów. O kosztach orzeczono jak w punkcie II wyroku na zasadzie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Sędzia Zbigniew Miczek